

## Підприємницьке середовище

**Підприємницьке середовище** – це сукупність різнопорядкових складових, що оточують підприємця в господарській діяльності. Складові підприємницького середовища, в залежності від ступеня їх зв'язку з підприємцем, об'єднані в шість сфер.

**Перша** сфера, параметри складових якої (політичні, екологічні, фінансово-кредитні, цінові, податкові, географічні) задаються законодавчо, і які на конкретному етапі є умовно базовими, незмінними та незалежними від підприємця.

З **другою** сферою складових підприємець активно взаємодіє та змінює їх у зв'язку з новаторською функцією (організація підприємств, їх розміри, системи управління, технологія, технічне оснащення, система матеріального заохочення робітників, номенклатура товарів і послуг, ринки збуту тощо).

**Третю** сферу складових (інформаційні, рекламні, освітні), які виконують допоміжну роль, підприємця використовує періодично, в міру необхідності.

**Четверта** сфера, параметри якої підприємця обов'язково враховує при визначенні стратегії розвитку – морально-етичні цінності, традиції, звички, релігійний аспект тощо. І хоча їх дію можна назвати другорядною, але в розвинутих економічних системах вказані фактори поступово набувають визначальної ролі.

**П'ята** сфера – зовнішньоекономічне середовище, параметри якого активно впливають на суб'єкти підприємництва через систему різнобічних механізмів: цін, тарифів, митного контролю тощо.

Остання, **шоста** сфера – тіньова економіка, яка спричиняє певний силовий фінансовий та матеріальний тиск на підприємців, сфера поєднання влади з криміналом, яка сприяє розвитку корупції.

*Центральною фігурою підприємницької діяльності є особистість підприємця (людини). Успіх господарювання залежить від наявності підприємців, особистостей з неординарним типом мислення, характеру, поведінки та свідомості, для яких притаманні якості, дані від природи, і яких не можна набути в процесі навчання. До них ми віднесемо: особистий погляд на речі, волю, передчуття, готовність взяти на себе ризик, знайти нове і реально його здійснити; здатність йти вперед самому, діяти в умовах невизначеності, терпіти невдачі; вміння впливати на людей, змушувати підкорятись, користуватись авторитетом.*

Виходячи з вищезазначеного, сформулюємо формулу успіху підприємця:

$$\text{Успіх} = \text{Особисті якості} + \text{Професіоналізм} + \text{Порядність}$$

### Використана література:

1. Яковенко Р. В. Технології продажу товарів / Роман Яковенко. – Кіровоград : Антураж А, 2003. – 212 с.

2. Яковенко Р. В. Тлумачний англо-український словник економічних термінів з елементами теорії та проблематики. Дидактичний довідник / Роман Яковенко. – [Вид. 2-ге, випр.]. – Кіровоград : видавець Лисенко В.Ф., 2015. – 130 с.

3. Яковенко Р. В. Основи теорії економіки для технічних спеціальностей : навч. посіб / Роман Яковенко. – Кіровоград : „Поліграф-Сервіс”, 2009. – 120 с. : іл.

**Р. В. ЯКОВЕНКО,**  
к.е.н., доцент